

Transilvania

Transilvania, al carui nume deriva din latinescul "Transilvana" (care, in traducere literara inseamna "tara dintre paduri"), este situata in centrul Romaniei, fiind inconjurata de muntii Carpati la sud, est si vest. In prezent Transilvania este divizata in 10 judete, pe o suprafata totala de 96.837 kmp si are peste 4,5 milioane de locuitori.

De-a lungul istoriei, pe langa romani, pe teritoriul Transilvaniei s-au asezat unguri, germani, secui, armeni, evrei, etc. Aceasta este si explicatia pentru care arhitectura transilvana este un mozaic de stiluri, reprezentate astazi de edificii civile, religioase si militare care imbrina caracteristicile diferitelor culturi si civilizatii. Sunt etalate o paleta larga de viziuni si stiluri, formind un fascinant amestec romanesc, gotic si neo-gotic, renascentist, baroc si cu elemente neo-bizantine.

Pentru calatorul interesat de vestigiile medievale bine conservate, Transilvania este, fara indoiala, o prima destinatie cultural-turistica. In acest context, asezamintele sasesti, taranii si negutorii care au locuit in Transilvania intre sec. XII-XX, au lasat in urma semne inconfundabile. Ei au pus bazele principalelor sapte cetati medievale: Brasov, Sibiu, Sighisoara, Cluj-Napoca, Bistrita, Sebes si Medias. Zidurile exterioare, turnurile, bastioanele, podurile, scarile, stradutele inguste, piatetele, cladirile publice si civile, bisericile, erau ridicate in scopul protejarii locuitorilor cetatii, contra deselor asedii ale tatarilor si turcilor din Evul Mediu. Ca o modalitate efectiva de aparare, pe care o regasim si in cadrul satelor, in localitatile sasesti se utiliza fortificarea bisericilor, formula arhitecturala care acum este considerata ca fiind unica in Europa. Desi sasii au utilizat tehnici similare in cetatile medievale de pe intregul continent, aproximativ 200 de biserici taranesti fortificate in stil specific sasesc, au rezistat timpului si pot fi vizitate in Transilvania, fiind total diferite de celelalte. Aceasta bogata diversitate se datoreaza locului in care au trait dar si talentului si priceperii lor de maestri constructori, potentialului economic, necesitatii de aparare, precum si bunului gust. Mai mult, vizitatorii vor fi incantati sa descopere ca multe dintre acele biserici mai ofera slujbe religioase satenilor.

Totusi, urmele trecutului au supravietuit, frumusetea peisajelor si comorile naturale ale locului pot fi regasite de calator ca o expresie unica a spiritului locului, transmitind turistului din energia si inspiratia vitala emanata de oamenii de aici.

INFORMATII GENERALE

- asezare: in partea central-nordica a Romaniei, pe cursul superior al Somesului Mare, inglobeaza zona de contact a Podisurilor Somesan si Transilvaniei cu regiunea muntoasa a masivelor Rodnei, Tiblesului si Calimani;
- vecini: la nord-Maramures; la vest-Cluj; la sud-est-Mures; la est-Suceava;
- suprafata: 7.544 km² (respectiv 2,2 % din teritoriul tarii);
- populatie: 633.629 locuitori;
- orase: BISTRITA-resedinta de judet (cu 86.000 locuitori, situat pe Bistrita Ardeleana, intr-o depresiune intracolinara la 365 m altitudine); Beclean; Nasaud; Sangeorz Bai.

- relieful: dominat de regiuni deluroase cu masive muntoase (cuprind Muntii Tiblesului in nord-vest, si Rodnei in nord-cu vf. Ineu, de 2280 m, inspre Maramures si Muntii Bargaului in nord-est, unde legenda spune ca isi avea castelul Dracula si Calimani, in sud-est, in partea dinspre Moldova), si de Podisul Transilvaniei (culmi si dealuri ale Podisului Somesan, Campiei Transilvaniei si Subcarpatilor Transilvaniei), in sud-est;

- clima: este continental-moderata, cu diferentieri in functie de relief, astfel ca in zonele inalte din Muntii Rodnei temperatura medie anuala este de OOC, iar in zona deluroasa din sud-est este de 9OC, cu precipitatii variabile, cu vanturi predominante din vest;

- cursurile de apa: reprezentate de bazinul Somesului Mare (cu afluentii sai, sieul si Salcuta), orientat est-vest, acopera tot teritoriul judetului, urmat de Bistrita Ardeleana, Rebra, Tiblesul.

OBIECTIVE TURISTICE

Munti

- Muntii Bargau-(cu vf. Heniul Mare de 1.611 m), o zona turistica de mare atractie prin prezenta conurilor vulcanice si a padurilor nesfarsite care formeaza un peisaj de un pitoresc aparte;

- Pasul Tihuta-(sau Pasul Bargaului, de 1.227 m altitudine), langa mica statiune Piatra Fantanelor dispune de partii de schi si saniute. De aici se deschide o splendida panorama asupra muntilor din jur, prin care au calatorit eroii celebrului roman 'Dracula', scris de Bram Stoker dupa vechea legenda transilvaneana, legenda care a facut inconjurul lumii, infiorand milioane de oameni. În viziunea Bram Stoker aici era regiunea unde ingrozitorul vampir isi avea castelul, regiune descrisa astfel: 'un tinut din ce in ce mai salbatic si mai pustiu. Multe prapastii mari si amenintatoare, multe cascade, de parca natura ar fi serbat candva un carnaval';

- Muntii Caliman-caracterizati prin masivitate si fenomene vulcano-carstice curioase;
- Muntii Tiblesului-(cu vf. Tibles de 1.839 m).

Pesteri

- Pestera 'Izvorul Tausoarelor'-(langa Rebrisoara, in apropierea vf. Barlea din Muntii Rodnei, pe versantul stang al vail Izvorul Tausoarelor), cea mai adanca peatera din Romania
- 478,5 m, lungimea galeriilor subterane fiind de 16,5 km, are un sistem hidrografic subteran interesant, rar intalnit si o fauna variata ce ii confera o mare valoare stiintifica;

- Pestera 'Jgheabul lui Zalion'-la obarsia Paraului Orb, are o diferenta de nivel de 242 m ce o situeaza pe locul II in Romania;

- Pestera Magliei-pe versantul drept al paraului Izvorul Magliei;

- Pestera Zanelor'-(la 1.435 m altitudine).

Vai si chei

- Cheile si Valea Bistritei Ardelene-ofera un peisaj incantator de-a lungul celor 65 km pe care ii strabate, incepand de la 1.562 m altitudine-Muntii Calimani. Apele sale cristaline se pravalesc printre brazii falnici sculptand chei inguste cu pereti abrupti si formand 'Cascada Diavolului'-la intrarea in chei;

- Valea Repedea-o rezervatie complexa (zoologica, floristica si faunistica) pe o lungime de 7 km printre

formatiunile vulcanice ale Muntilor Calimani, suprafata sa fiind presarata cu stancarii impresionante care au diferite infatisari ('ciuperci', 'apostoli', 'stalpi') si dau locurilor un farmec aparte.

Lacuri

- Lacul Lala Mare-(langa vf. Ineu, la 2.279 m altitudine), unul dintre cele mai frumoase lacuri alpine din Romania;
- Lacul Lala Mica; Lacul Ineu;
- Lacul Cetatele-(sau 'Taul Caianului'), langa Caianul Mic, ocrotit de lege;
- Lacul Colibita-baraj artificial, (in Muntii Bargaului);
- 'Taul zanelor'-o rezervatie complexa.

Rezervatii si monumente ale naturii

• Parcul dendrologic-Arcalia (la 17 km vest de Bistrita, langa satul Arcalia), de 16 ha, unde cresc peste 150 de arbori si arbusti din diferite zone ale globului: brad argintiu, molid caucazian, salcam japonez;

• 'Piatra Corbului'-rezervatie geologica si floristica, (la 5 km de Budacul de Sus), in Muntii Calimani;

• Masivul de sare-Saratel, rezervatie geologica, (la 12 km sud-vest de Bistrita);

• Poiana cu narcise-in Masivul Saca;

• 'Rapa cu papusi'-(langa Domnesti), rezervatie geologica ce cuprinde diferite concretiuni sculptate de natura de-a lungul erelor geologice;

• 'Rapa Mare'-(langa Budacul de Sus, la 20 km sud-est de Bistrita), rezervatie paleontologica.

Statiuni

• Sangeorz Bai-(la 56 km de Bistrita si la 31 km de Nasaud), frumoasa statiune balneoclimaterica situata intr-o depresiune (la 465 m altitudine), inconjurata de maguri vulcanice, acoperite cu paduri de fag. Are bogate izvoare de apa minerala 'Hebe', fiind mentionata documentar inca din 1770. Clima este continental moderata, submontana, cu veri racoroase si ierni lipsite de geruri mari, temperatura medie oscileaza in jurul valorii de 7oC. Dintre instalatiile de tratament mentionam: instalatii pentru electro si hidroterapie, buvete pentru cura interna cu ape minerale, instalatii pentru aplicatii calde de namol si parafina. Caile de acces sunt: feroviare-gara Sangeorz Bai, pe linia Ilva Mica-Rodna Veche, rutiere DJ 171 de la Nasaud;

• Colibita-statiune climaterica, (la 830 m altitudine, la 18 km de Prundul Bargaului), pe versantul sudic al Muntilor Bargaului;

• Piatra Fantanelor-(la 1.100 m altitudine), langa Pasul Tihuta, centru de practicare a schiului;

• Valea Vinului-statiune balneoclimaterica, (la 800 m altitudine, la 8 km de Rodna).

Vestigii istorice

• Ruinele Cetatii Ciceului-Ciceu-Giurgesti (1203-1204), aici a existat o puternica cetate a Evului Mediu, stapanita de multi domnitori moldoveni, incepand cu stefan cel Mare in 1489, pana in timpul lui Alexandru Lapusneanu;

• Turnul Dogarilor-Bistrita (1465-1575), are trei niveluri si o inaltime de 35 m si este singurul dintre turnurile cetatii feudale Bistrita

care s-a mai pastrat;

- Ruinele castrului roman-Orheiu Bistritei (sec. II-III d.Hr.), de mari dimensiuni;
- Ruinele cetatii Rodnei-Rodna (sec. X), a avut un rol important in perioada Evului Mediu.

Edificii religioase

• Biserica evanghelică-Bistrita (sec. XV), in stil gotic (ulterior modificata in stilul Renasterii), pastreaza strane sculptate in 1516, precum si o colectie de covoare orientale din sec. XVI. Turnul bisericii domina orasul prin inaltimea sa (75m);

• Biserica ortodoxa-Bistrita (1270-1280), functiona initial ca biserica a fostei manastiri minorite;

• Biserica-Beclean (sec. XV);

• Biserica evanghelică-Dumitra (1488);

• Biserica Evanghelică-Herina (1250-1260), construita in stil romanic;

• Biserica-Rodna (sec. XIII);

• Manastirea de la Vad-Ciceu, ridicata de stefan cel Mare, in stil moldovenesc.

Bibliografie: